

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Terraconensi, Bracarensi, & Compostellano Archiepiscopis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

culo excommunicationis astrictus. Vnde responso nostro postulas edoceri an iudicem judices cognoscere valeant de anathematis sententia secundo loco prolatâ. Super quo fraternitati tuæ duximus respondendum quod jurisdictio judicum eorundem ad cognoscendum de predicatione sententia extendi non debet, cum eo tempore quo ad eos litteræ nostræ obtinere fuerunt eadem sententia minimè lata fuerit, nec de ipsa etiam cogitatum. Datum Laterani x. Kal. Decembris, pontificatus nostri anno undecimo.

FLORENTINO EPISCOPO,
Et Abbatu Saxivivi, & Priori
Camaldulensi.

Epp. 176
elponent
cuius co-
da.
ap. Cùm i-
te. De dñi
Epp. 177.
Ex commerci-
ari militare
monasteriorum
Tulua.
Cin. 177.
alioz.
dñar. à in-
alioz. man
cedebat
S. Colom-
bi. Adsp.
f.
Cin. 178.
De ef-
dileg.
tert. alioz.
dñar. à in-
alioz. man
cedebat
S. Colom-
bi. Adsp.
f.
Cin. 179.
Non licet
fratres S. Io-
hannes Hiero-
nimi transi-
st ad Cittatem
In Co. Lice. Di-
typlar.

Cum ex apostolica servitutis officio in vinea Domini sabaoth, cuius custodia disponente Domino nobis dinoscitur esse commissa, extirpare nociva & planaria utilia teneamur, nec hoc possimus implore ubilibet per nos ipsos, ad hujus foliicitudinis ministerium illos advocamus interdum quos ad hoc idoneos reputamus. Cum igitur inter ceteros Prælatos Tuscia geramus de vobis fiduciam pleniorum, super omnibus monasteriis tam in Tuscia usque Viterbiæ & Reate quam etiam in Marchia constitutis committendas vobis duximus vices nostras. Quocirca discretioni vestra per apostolica scripta mandamus quatenus omnes pariter vel duo saltem ex vobis, si quando quisquam vestrum nequeritur interesse, cum sociorum & evectionum numero moderato eadem monasteria visitantes, corrigitis appellatione remota qua fuerint corrigenda, statuentes in eis quæ saluti & honestati videritis expedire. Illam autem maturitatem & temperantiam in exequendo visitationis officium observetis ut iij ad quos vos declinare contigerit non minus in vestro recessu gaudeant quam accessu. Datum Laterani vii. kal. Decembris, pontificatus nostri anno undecimo.

TERRACONENSI, BRACARENSSI,
& Compostellano Archiepiscopis.

Licet quibusdam monachis & Canonicis necnon Hospitalariis & Templariis à sede apostolica sit indultum ne postquam aliquis professus fuerit apud eos, ad alium locum possit ipsis invitatis arctioris etiam religionis obtentu transire, ut unusquisque secundum Apostolum in ea vocatione permaneat in qua dinoscitur esse vocatus, quia tamen ubi spiritus Dei est, ibi Tom. II.

libertas, & qui spiritu Dei aguntur, non sunt sub lege, quia lex posita non est justa, ea ratione videtur hoc illis fuisse concessum ne quis ex temeritate vel levitate in jaçturan & in ruinam sui ordinis sub praetextu majoris religionis ad alium ordinem transvolaret, sicut frequenter à multis constat esse presumptum, non quidem ut ei transfeundi licentia denegetur qui eam cum humilitate ac puritate duxerit postulandam, quatinus non fieri, sed verè, ad frugem melioris vita valeat transmigrare. Talis ergo postquam à prælato suo transfeundi licentiam postulaverit, ex lege privata, quæ publica legi præjudicat, absolutus, liberè potest sanctioris vita propositum adimplere, nonobstante proterva indiscreti contradictione prælati, qui privilegium meretur amittere cum concessa sibi abutitur potestate, cum & Romanus Pontifex, qui supremam obtinet in Ecclesia potestatem, Archiepiscopis & Episcopis cedendi licentiam ex justa causa pertinentibus sine difficultate concedat. Quocirca noverint universi quibus hujusmodi privilegium est concessum se ad concedendum transfeundi licentiam taliter postulantibus de jure teneri: quia sicut subditus à prælato cum humilitate ac pureitate debet transfeundi licentiam postulare, ne bonum obedientia contempnere videatur, sic profectò prælatus subditio sine difficultate ac pravitate * debet transeundi licentiam indulgere, ne videatur propositum impedi divinitus inspiratum. Si vero probabiliter dubitet utrum quis velit ad ordinem arctiorum an laxiorem ex caritate an ex temeritate transire, superioris est judicium requirendum, ne forte angelus satanæ in lucis angelum se transformet; illa semper regula inviolabiliter observata, ut nullus absque licentia Romani Pontificis presumat occasione quacunque deferere præsulatum: quoniam sicut majus bonum minori bono præponitur, ita communis utilitas speciali utilitati præfertur; & in hoc casu recte præponitur doctrina silentio, sollicitudo contemplationis, & labor quieti. Ad quod utique designandum unigenitus Dei filius Iesus Christus non de Rachele secundum carnem natus est, sed de Lia; nec legitur eum in domum suam Maria excepsisse, sed Martha, unde quandiu potest Episcopus præesse pariter & prodesse, non debet cedendi postulare licentiam aut etiam obtinere. Sanè dilecti filii fratres Hospitalis Ierosolymitani in partibus Hispaniæ con-

* In tert. coll.
additur, quæ-
libet. Sed hac
vox non extat
in cod. Ade-
gao.

F f ij

228 Epistolarum Innocentij III.

stituti gravi nobis conquestione monstrarunt quod quidam fratres eorum, qui administrationem & magistratum habuerant in domibus Hospitalis, & alij ejusdem ordinis, cum mandatum aliquod recipiunt a magistris quod sibi non placeat aut dum etiam videatur, se ad ordinem Cisterciensem transferunt, & sic dominus Hospitalis bonis suis multo tempore spoliatur. Quia vero eorundem fratrum gravamen clausis non possumus oculis pertransire, dilectis filiis universis Abbatibus Cisterciensium ordinis in Hispania constitutis nostris litteris dedimus in praecipitis ut quae premissa sunt diligent meditatione penfantes, procurent eadem firmiter observare, provisuri attentiis ut quod sibi fieri nolunt, minime faciant fratribus antedictis. Quocirca fraternitati vestrae per apostolica scripta mandamus quatenus si dicti Abbatess mandatum nostrum neglexerint adimplere, vos memoratos fratres contra praemissorum tenorem non permittatis aliquatenus molestari, quin immo tam recedentes fratres quam illos qui eosdem contra premissam formam recipere forte presumperint, ut ab hujusmodi praesumptio ne desistant per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compellatis. Quod si non omnes &c. duo vestrum &c. Datum Laterani vi. Kal. Decembris, anno undecimo.

ARCHIEPISCOPO NEOPATRENSI,
& Episcopo Davalensi, & Abbati sancti
Luce Nigripontensi dioecesis.

Epist. 179.
Scriptum pro
Theodoro E-
piscopo Nigri-
pontensi.

Sa nobis venerabilis frater noster Theodorus Episcopus Nigripontis fecit conquestione monstrari quod licet coram dilecto filio Benedicto tituli sanctae Sufannæ Presbytero Cardinale tunc apostolica sedis Legato sacrosancta Romana Ecclesie canonican obedienciam promiserit exhibere praestito juramento, & idem Legatus episcopatum ipsum auctoritate qua fungebatur confirmarit eidem, Archiepiscopus tamen Atheniensis Metropolitanus ipsius, occasione assumpta ex eo quod idem inungi solebat juxta consuetudinem Latinorum, praesertim cum idem Archiepiscopus mandatum super hoc non haberet apostolicum speciale, ipsum pro sua voluntatis arbitrio praesumpserit destituere juris ordine prætermisso, & alium in Episcopum loci ejusdem eligi fecit in ejus præjudicium & gravamen. Cum igitur dictus Episcopus tam nobis quam ipsi Archiepiscopo paratus sit, sicut asserit,

Vide gesta In-
noc. III. cap.
75.

canonicam obedientiam exhibere, discretioni vestrae per apostolica scripta mandamus quatenus si est ita, ipsum ad episcopatum praedictum mediante justitia sublatu cuiuslibet appellationis obstaculo restituvi faciat, nec permittatis eundem super eo indebet molestari, contradictores per censuram ecclesiasticam competentes. Quod si non omnes &c. duo vestrum ea &c. Datum Laterani vi. Idus Decembris, pontificatus nostri anno undecimo.

LITTERÆ PHILIPPI REGIS
Francorum ad Dominum Papam.

Epist. 180.
Anctissimo Patri & Domino carissimo
Innocentio Dei gratia sacrosancta
Romanæ & universalis Ecclesie summo
Pontifici Philippus eadem gratia Franco-
rum Rex salutem & tam debitam quam
devotam in omnibus reverentiam. Pater-
nitati vestra, de qua plenè confidimus,
preces affectuosas ex toto cordis affectu
porrigimus quatinus viro venerabili Do-
mino Gualo Legato vestro, qui est in ter-
ra nostra, detis potestatem separandi ma-
trimonium nostrum appellatione remota,
sive per affinitatem, sive per maleficium,
sive intrando religionem, sive alio quo-
cunque modo rationabili per quem solet
separari matrimonium tempore vestro &
temporibus antecessorum vestrorum, &
leviorem dispensationem quam poterit
erga nos, si placet, faciat. Super iis au-
tem & super aliis fidelis & familiari Cleri-
co nostro Guidoni de Athensis latori præ-
sentium ex parte nostra indubitanter cre-
dat.

CARISSIMO IN CHRISTO FILIO
Philippo illustri Regi Francorum.

Epist. 181.
Repositum
episcopula cap-
tivata.

Super causa conjugij alias tibi litteras satis prolixas dirigimus, quæ pro maiori parte utriusque partis continent ratios, hac præsertim ex causa, ut illis inspectis deliberes cum viris prudentibus, qui non minus respiciant ad justitiam quam personam, utrum expediat tibi super ipsa causa subire judicium, quod exerceri quidem oportet sine omni accep-
tione personæ. Nos autem, qui & tuam secundum animam desideramus salutem, & tuum secundum corpus zelamus honorem, hoc tua regali prudentiae recta fide consulimus & suggerimus intentione sincera, quatinus non solùm inclines animum, sed etiam cogas ipsum tamquam Rex fortis & prudens, qui tuo quoque debes animo dominari, ad exhibendum ca-